



CHOROBY, ODČERVOVANIE A OČKOVANIE MAČIEK

2016

Herpesviróza (R) , Caliciviróza (C) , Infekčná panleukopénia (FP)

Chlamýdie (CH) , Besnota (R) , Dermatofytóza , FIV, FeLV, FIP

CHOROBY, ODČERVOVANIE A OČKOVANIE MAČIEK

INFORMÁCIE A DOPORUČENIA...

HERPESVÍRUS (R)

Herpesvírus je inak povedané RHINOTRACHEITÍDA....

Je to druhovo špecifické ochorenie mačiek a nie je nebezpečný pre iné zvieratá alebo človeka. V ojedinelých prípadoch sa k ochoreniu pridá aj Caliciviróza a preto je potrebná veľmi dôsledná diagnostika ochorenia.

Pôvodca je vírus Herpesviridae, ktorý v prostredí pri teplote 20°C prežije aj dva mesiace. Prenáša sa dotykom a infikovaným vzduchom. Chorá mačka ho rozširuje do prostredia výkalmi a sekrétmi z nosa. Patogén je možné nájsť na kefe chorej mačky, na miskách, na tele, na oblečení ošetrojúceho človeka.

Do rizikovej skupiny patria jedince od dvoch mesiacov do jedného roka.

Pri silne oslabenej imunite sa ochorenie prejavuje ľahkou formou nádchy (číry výtok z nosa) a kýchanie. Po štyroch až siedmych dňoch sa ochorenie stáva chronickým.

V priebehu prvých troch dní mačka polihuje, odmieta jesť a piť. Má zvýšenú teplotu na 41°C, mačka dýcha ústami. V niektorých prípadoch sa objavia v ústnej dutine a na jazyku vredy, čo má za následok zvýšené slinenie. Nakoľko odmieta aj piť, dochádza veľmi rýchlo k dehydratácii jedinca. Vtedy nastupuje pomoc vo forme podania výživových roztokov – intravenózne.

Ak je správne určená diagnóza, mačka sa zotaví za 5 až 8 dní. Pri správnej liečbe a starostlivosti je úmrtnosť dospelých mačiek nízka (cca 10 %). Avšak u mačiatok je to často komplikovaný zápal pľúc, pričom

PREČO ICH OČKOVAT?

Očkovanie je dôležité z dôvodu prevencie zdravia mačiek, aby prežili čo najpohodovejší a dlhý život. Existuje aj doplnkové očkovanie proti plesni, ktorá sa v posledných rokoch dosť rozšírila. Toto doplnkové očkovanie by malo byť dôležité hlavne pre mačky, ktoré navštevujú výstavy mačiek.....

80 % chrôb je spôsobená nevyrovnanou psychikou jedinca a zníženým imunitným systémom

pľúca sú najviac zasiahnuté vírusom. Sekundárne infekcie sťažujú liečbu, pretože veľmi rýchlo oslabujú telo. Úmrtnosť mačiatok je približne 30%.

Recidíva tohto ochorenia je veľmi častá, hlavne keď dôjde k oslabeniu imunitného systému, stres, nesprávna výživa, podchladenie a v neposlednom rade pri styku s inou nakazenou mačkou.

Nakoľko ochorenie má príznaky podobné ako iné infekcie dýchacieho systému, musí byť príčina ochorenia správne diagnostikovaná. Ak sa tak stane, nasleduje nasadenie širokospektrálnych antibiotík. Nos, ústa a oči sa umývajú roztokmi, ktoré obsahujú antiseptiká a antibiotiká. Ak mačka neje a nepije, intravenózne sa zavádzajú výživové a fyziologické roztoky.

Vo všeobecnosti je liečba symptomatická, schéma je individuálna po vyšetrení mačky.

Pri väčšom počte mačiek v domácnosti, je potrebné chorú mačku už pri prvých príznakoch izolovať a ostatné mačky preočkovať. Inkubácia ochorenia je 2 až 3 týždne. Životné prostredie mačky treba pravidelne dezinfikovať (2% roztok formaldehydu, fenol, tepelná para) zároveň aj pelechy, misky a toalety...

Aj keď postrehneme zlepšenie zdravotného stavu mačky, dokonca máme pocit, že je už zdravá, za žiadnych okolností neukončujeme liečbu predčasne. Mačku držíme v teple a čistote. Ideálna teplota v miestnosti je pod 20°C (mačka sa nesmie podchladieť, vytvoríme jej miesto „noru“, kde si vytvorí teplo sama) a dezinfikujeme dôslednejšie ešte minimálne 3 mesiace po odoznení príznakov choroby.

Jediná prevencia Rhinotracheitídy je pravidelné očkovanie. Mačiatka sa začínajú očkovať na 8 až 9 týždňov. Preočkujú sa o tri týždne. Mladé dospievajúce mačky od 3 a pol mesiaca až doživotne sa očkujú RAZ do roka.

CALICIVIRÓZA (C)

Caliciviróza – kaliciviróza je vírus, ktorý je dôležitou príčinou infekcií horných dýchacích ciest a kožných ochorení.

Existuje najmenej 40 druhov – kmeňov – kalicivírusov a závažnosť ochorenia sa môže líšiť od druhu kmeňa. Kaliciviróza sa môže objaviť súbežne s Herpesvírusom, no kalicivírus je jedným z najbežnejších infekčných činiteľov u mačiek s respiračnou infekciou.

Typické príznaky :

- a) číry alebo hnisavý výtok z nosa alebo aj očí
- b) kýchanie
- c) vredy na jazyku alebo podnebí, na ďasne, pere alebo nose
- d) tvrdé podnebie

Infikované mačky prejavujú ochorenie v závislosti od kmeňa kalicivirózy. Niektoré kmene spôsobujú problémy s kĺbami – krívanie. Krívanie sa zväčša spozoruje u mačiat. Kalicivírus je vysoko nákazlivý a infikované mačky môžu vylučovať vírusové častice do slín, sekrétov z nosa alebo očí.

Vírus môže v kontaminovom prostredí prežiť aj týždeň. No vo vlhkom a chladnom prostredí aj dlhšie. Prenáša sa priamym kontaktom infikovanou mačkou alebo vystavením sa kontaminovanému vzduchu a v neposlednom rade kontaktom s kontaminovanými predmetmi. Inkubačná doba od nakazenia je zväčša 2 až 6 dní. Ak je infekcia nekomplikovaná, inkubačná doba trvá 14 až 21 dní v závislosti od konkrétneho ochorenia – kmeňa calicivírusu.

Diagnostika ochorenia sa opiera hlavne o primárne príznaky a to je prítomnosť vredov a zhromažďovanie vzoriek buniek z výtokov z úst, nosa alebo očí a ich následné diagnostikovanie v laboratóriu. Nekomplikovaná forma kalicivírusu sa lieči širokospektrálnou antibiotickou liečbou a lokálnou očistou – dezinfekciou – očí, nosa a ústnej dutiny. Starostlivosť o infikovaného jedinca sa nijak nelíši od starostlivosti pri ochorení Herpesvírusom.

Po liečbe sa stáva, že polovica infikovaných mačiek sa stáva nosičom vírusu. Niekedy to trvá iba pár mesiacov, no existujú prípady keď jedinec bol nosič do konca svojho života. Takáto mačka nemusí vykazovať príznaky infekcie.

Šírenie kalicivírusu sa dá zastaviť alebo úspešne eliminovať dodržiavaním hygieny chovného priestoru, dezinfekciou mačky patriacich predmetov, posilňovaním imunity jedinca a v neposlednom rade pravidelne očkovať proti tomuto ochoreniu.

BESNOTA (R)

Besnota je smrteľná choroba spôsobená vírusom, ktorý napadá nervový systém. Vírus je sekretovaný v slinách a obyčajne sa prenáša na človeka a iné zvieratá ukusnutím infikovaným zvieratom.

Iba cicavce môžu mať besnotu. V posledných rokoch sa mačky stali najbežnejšími domácimi zvieratami infikovanými besnotou. Je to predovšetkým tým, že mnohí majitelia, ktorí vyznávajú voľný pohyb mačiek, svoje mačky väčšinou neočkujú.

Besnotu mačky zistíme väčšinou tak, že zviera môže vykazovať rôzne príznaky vrátane strachu, agresivity, nadmerného slintania, ťažkosti s prehĺtaním, paralýzy, prípadne záchvatov. Najbežnejšie správanie je však agresivita.

Hoci najbežnejšími znakmi besnoty sú zmeny správania a nevysvetliteľná paralýza, besnotu treba brať do úvahy vo všetkých prípadoch nevysvetliteľného neurologického ochorenia. Po objavení klinických príznakov besnoty nie je žiadna liečba.

Besnota sa identifikuje až po úmrtí, a to prostredníctvom mikroskopického vyšetrenia mozgu zvieraťa. Prenos na človeka je síce častý, ale keď zviera prejavuje strach a nie agresivitu, nakazenie je menšie. Je dôležité, aby sa sliny zvieraťa nedostali do prípadných otvorených rán človeka. Najideálnejšie je vyhýbať sa voľne pohybujúcim sa mačkám (zvieratám). Hlavne naučiť deti, že nie každé zviera čo stretne, môže pohladiť. Aj keď sa zdajú byť priateľské. Postup pri uhryznutí zvieratom je nahlásiť udalosť lekárom v nemocnici a hlavne nájsť majiteľa zvieraťa, aby dokázal či bolo jeho zviera očkované proti besnote. Ak to však bolo zviera, ktoré sa potulovalo, bude sa pacient riešiť, ako keby zviera malo besnotu.

V minulosti sa besnota povinne očkovala raz do roka. V súčasnosti je schéma očkovania trochu odlišná. Veterinár sa riadi podľa výrobcu vakcíny. Niektoré majú účinnosť dokonca 2 – 3 roky. Mačiatka by mali prvú vakcínu absolvovať buď po 16 týždni života (ak žije vonku) alebo keď dovŕši 4 – 5 mesiac (interiérové mačky).

INFEKČNÁ PANLEUKOPÉNIA – MAČACÍ MOR

V minulosti bol mačací mor hlavnou príčinou úmrtia mačky. Panleukopénia mačiek je vysoko nákazlivé vírusové ochorenie mačiek spôsobené mačacím parvovírusom.

Najviac sú ohrozené mačiatka. Mačací parvovírus infikuje a zabíja bunky, ktoré rýchlo rastú a delia sa, ako sú bunky v kostnej dreni, črevách a vyvíjajúcom sa plode. Vírus je všade v prostredí a v podstate všetky mačky a mačiatka sú vystavené vírusu v určitom okamihu života.

Mačky ho medzi sebou prenášajú v moči, stolici a nosových sekrétoch. Infikovaná mačka začne rozširovať infekciu už v priebehu 1 – 2 dní od nakazenia. Vírus pri ideálnych podmienkach dokáže prežiť v prostredí až rok. Preto je dôležitá hygiena prostredia ako pri každom typu vírusu. Avšak vírus spôsobujúci mor je ťažké zničiť a odoláva mnohým dezinfekčným prostriedkom.

Príznaky moru sa môžu podobáť príznakom ako je Salmonela, Compylobacter, Pankreatitída, FIV alebo dokonca ako FeLV. Infikované mačky môžu vykazovať znaky otravy alebo prehltnutia cudzieho predmetu.

Vo všeobecnosti mor je vlastne vírus, ktorý spôsobuje poškodenie buniek, ktoré miera do čriev. Zároveň postihuje kostnú dreň a lymfatické uzliny, čo vedie k nedostatku všetkých typov bielych krviniek (panleukopénia) a červených krviniek (anémia).

Najčastejšie príznaky: depresia, strata chuti do jedla, zvýšená teplota, letargia, vracanie, ťažká hnačka, výtok z nosa, dehydratácia.

U mladých mačiat môže vírus poškodiť mozog a oči. Kotné infikované mačky porodia mladé s poškodeným mozgom, očami alebo mŕtve mačatá. Tie ktoré sa narodia živé, no s poškodeným mozgom, trpia syndrómom nazývaným „feline cerebellar ataxia „(ťažko liečiteľný stav mozgu, ktorý ovplyvňuje rovnováhu) a ich pohyb je sprevádzaný trasením.

Mor sa potvrdzuje hlavne pri odbere krvi, no berie sa do úvahy predovšetkým vyšetrenie trusu – vyšetrenie prítomnosti mačacieho parvovírusu. No výsledky môžu byť skreslené, ak bola mačka zaočkovaná proti moru v priebehu 5 – 12 dní pred testom. Mačiatka do osem týždňov života, ak sú infikované, nemajú takmer žiadnu šancu prežiť. Staršie mačky, u ktorých sa zistí vírus včas, majú väčšiu šancu prežiť pri správne stanovenej diagnóze a následnej liečby. Ak mačka prežije prvých 5 dní od prvých príznakov, jej šance na zotavenie sú vysoké. Ak sa však nebude liečiť včas a správne úmrtnosť je istá. Bez liečby uhynie až 90% nakazených jedincov morom.

Liečba spočíva prevažne na antibiotickej báze a na korekcii dehydratácie, poskytovanie živín a prevenciu iných infekcií, nakoľko imunita je takmer nulová. Je dôležité infikovanú mačku izolovať, dezinfikovať prostredie a dodržiavať zásady hygieny, aj keď vírus nie je prenosný na človeka. Ak

mačka vyzdravie, nebude infikovať iné mačky priamym kontaktom, no niektoré zotavené mačky sa môžu vírusu zbaviť v moči a trusu ešte 6 týždňov.

Predísť moru sa dá iba cieľeným očkovaním mačiat od 8 týždňa a preočkovaním do 16 týždňa. Očkovanie pokračuje každý rok až do konca života mačky.

CHLAMÝDIE

Chlamýdia je bakteriálna infekcia, ktorá postihuje zvyčajne oči. Môže spôsobiť konjunktivitídu (zápal očných spojoviek) alebo infekciu vnútorných očných viečok.

Baktérie, ktoré spôsobujú toto ochorenie, dlho neprežijú mimo hostiteľa. Zvyčajne sa šíri priamym kontaktom infikovanou mačkou. Najviac je to rozšírené v priestore viacerých mačiek ako sú chovné stanice alebo domácnosti s viac ako jednou mačkou. Chlamýdia môže infikovať mačku v ktoromkoľvek veku, no mačiatka sú najzraniteľnejšie hlavne od 5 do 12 týždňa.

Medzi prvé príznaky patrí vodnatý výtok z očí a nadmerné mračenie. Vnútorné viečka a očné bielka sa môžu zapáliť a keď sa infekcia zhoršuje, výtok sa mení z číreho na hustý žltkastý alebo zelenožltý. Infekcia sa môže rozšíriť do dýchacieho traktu, čo spôsobuje: horúčku, tečenie z nosa, kýchanie, letargiu.

Mačky a mačiatka s potlačeným imunitným systémom môžu chlamýdie vyvolať pneumóniu ako dôsledok infekcie. Prítomnosť chlamýdie sa určuje bakteriálnou kultúrou očného výtoku. Ak náhodou mačka trpí FIV, mačacou leukémiou alebo calicivírusom – je potrebné včas informovať veterinára, nakoľko sa môže stať, že Vaša mačka bude zraniteľnejšia voči infekcii spôsobenej chlamydiami a môže zmeniť priebeh liečby.

Ak sú postihnuté iba oči, na liečbu sa používajú lokálne antibiotiká. Keď však sú už zasiahnuté aj horné a dolné dýchacie cesty, vtedy sa použijú širokospektrálne antibiotiká (väčšinou v injekčnej forme). Antibiotiká sa užívajú zvyčajne 21 dní a čo je dôležité – aj po odoznení príznakov infekcie. Je veľmi dôležité neprerušovať liečbu. Keď však v priebehu prvých dní liečby nedochádza k zlepšeniu stavu, je potrebné navštíviť veterinára, aby vylúčil pridruženú infekciu, ktorá sťažuje zotavenie mačky.

Infikované zviera izolujeme a pri ošetrovaní používame rukavice, striktno dodržiavame hygienu, pretože je to ľahko prenosné na človeka. Takejto mačke by sa mali vyhýbať deti, starší ľudia, tehotné ženy a ktokoľvek s oslabenou imunitou.

FIV – vírusová imunodeficiencia

Známy aj ako Syndróm získanej straty imunity – hovorovo MAČACÍ AIDS

Mačky, ktoré sú nakazené vírusom, nemusia prejavovať symptómy až roky po počiatočnej infekcii. Aj keď vírus pôsobí pomaly, imunitný systém mačiek je po ochorení silne oslabený. To robí mačku citlivou na rôzne sekundárne infekcie. Mačky, ktorým sa dostáva patričná veterinárna a domáca starostlivosť,

môžu žiť relatívne pohodlný život niekoľko mesiacov až rokov predtým ako choroba dosiahne svoje chronické štádium.

Vírus FIV je retrovírus vyvolávajúci rozvrátenie obranyschopnosti mačiek. Patrí do skupiny lentovírov podobne ako vírus HIV, ktorý vyvoláva AIDS u človeka.

Vírus FIV sa nachádza v krvi, slinách, medzive a mlieku. Vo vonkajšom prostredí je nestabilný. Prenos je preto možný iba priamym stykom medzi mačkami. Vírus spôsobuje zníženú obranyschopnosť mačky, následkom čoho môžu organizmus napadnúť bežné bakteriálne alebo plesňové infekcie.

Prejavuje sa zväčšením lymfatických uzlín, zápalovým ochorením ďasien, zápalmi očných spojiviek, zápalmi kože, nádcha, chronické hnačky, zvýšenou teplotou, celkovým chátraním, vznikom glaukómu (zelený zákal) a rôznymi druhmi nádorov. Ojedinele sa vyskytujú neurologické abnormality vedúce k nutkavým pohybom alebo sa prejaví strach, ktorý sa strieda s nezvládnuteľnou agresivitou.

Neexistuje špecifická liečba FIV. No po zistení prítomnosti vírusu, veterinár môže naordinovať liečbu sekundárnych infekcií, ktoré mačku trápia :

- Lieky na sekundárnu infekciu
- Zdravá a chutná strava, ktorá podporuje dobrú výživu
- Liečba proti dehydratácii
- Protizápalové lieky
- Lieky a vitamíny zlepšujúce imunitu
- Pravidelná kontrola parazitov

Mačka by mala byť kastovaná a navštevovať veterinára minimálne raz za pol rok. Podstúpiť kontrolu moču, krvi a stolice. Najdôležitejšie je, aby sa mačka zdržiavala iba v domácom prostredí a hlavne vyhýbať sa surovému mäsu (kde sa hromadia baktérie a parazity) a vajciam.

Mačky sa môžu očkovať na FIV iba po vykonanom negatívnom teste. No to neznamená, že ich vakcína bude chrániť.

Najlepšou prevenciou pred vírusom je, aby mačka neopúšťala svoj domov. Ak s ňou predsa vyjdete von, držte ju na vodítku. Ak Vaša mačka odíde do inej chovnej stanice (napríklad na krytie) ubezpečte sa, že všetky ostatné mačky boli negatívne testované na FIV.

Spravidla si vyberáme mačatá – mačky z testovaných chovov, no keď nie sme si istý, každá nová mačka v domácnosti by mala podstúpiť tento test. Až potom sa môže začleniť medzi členov domácnosti alebo chovnej stanice.

Ak však zanedbáme prevenciu a nakazenú mačku neliečime na sekundárne potiaže, môže sa stať, že vznikne rôzna forma rakoviny, krvné ochorenia, zlyhanie obličiek a to vedie k fatálnemu koncu života mačky.

FeLV – vírus mačacej leukémie

FeLV sa považuje za hlavnú príčinu úmrtia mačky. Vírus bežne spôsobuje anémiu alebo lymfón, ale preto, že potláča imunitný systém, môže byť pred dispozíciou na smrteľné infekcie. Avšak pri včasnom odhalení vírusu je možné pri zvýšení imunity vírus úspešne eliminovať.

FeLV postihuje iba mačky a nie je prenosná na človeka alebo iné zviera. Prenáša sa medzi mačkami slinami, krvou a do určitej miery aj močom a výkalmi. Vírus nežije dlho mimo mačky, je predpoklad, že iba pár hodín.

Mačiatka sa bežne nakazia od matky buď už v maternici alebo materským mliekom. Niektoré mačky môžu byť iba nosičmi tohto vírusu, nespôsobuje im problémy, preto sa môžu javiť ako zdravé jedince. Najviac sú ohrozené mačiatka a mladé mačky. Oveľa viac sú ohrozené mačky, ktoré sú vonku. Mačky držané v interiéri síce môžu ochoreť, ale je tam menšia pravdepodobnosť. V chovných staniách sa doporučuje testovanie všetkých jedincov.

Mačky s FeLV môžu vykazovať jeden alebo viac príznakov vírusu :

- Bledé d'asná
- Žltá farba očí a v ústach
- Rozšírené lymfatické uzliny
- Infekcie močového mechúra
- Infekcie kože
- Infekcie dýchacích ciest, prevažne horných
- Strata hmotnosti
- Strata chuti do jedla
- Zlá kvalita srsti
- Progresívna slabosť
- Letargia
- Zvýšená teplota
- Hnačka
- Dýchacie problémy
- Reprodukčné problémy u nekastrovaných jedincov
- Stomatitída

Na trhu sú k dispozícii veľmi kvalitné krvné testy na testovanie FeLV.

Ak veterinár zistí pozitívny výsledok, je veľmi vhodné opakovať krvné testy v laboratóriu, kde sa vírus stanoví na 100%.

85% infikovaných mačiek zomrie v priebehu 3 rokov od potvrdenia diagnózy. Pravidelná veterinárna starostlivosť a hlavne preventívna starostlivosť môže pomôcť mačke prežiť plnohodnotný život a hlavne ochrániť pred sekundárnou infekciou. Je dôležitá kontrola parazitov, ktoré najviac spôsobujú problémy. Všetky mačky, ktoré sú infikované by mali byť kastrované a držané výlučne v interiéri.

V súčasnosti neexistuje liek, no sekundárne infekcie sa liečia podľa schémy, ktorú určí ošetrojúci veterinár. Najhoršia prognóza „liečby“ je, keď mačka začne trpieť rakovinou akéhokoľvek druhu.

Mačku môžeme ochrániť tak, že sa nebude stýkať s cudzími mačkami, hlavne s tými, ktoré žijú vonku. Najpodstatnejšia informácia pri kúpe mačiatka je, či boli rodičia mačiatka testovaní na FeLV. Ak rodičia

neboli testovaní alebo to nevieme zistiť, je vhodné mačiatko po 8 týždni života najprv otestovať a až potom ho integrovať do domácnosti. Keď si ho donesieme domov, sledujeme jeho zdravotný stav a pre vlastnú potrebu zhruba na 10-ty mesiac požiadame veterinára o vykonanie testu na FeLV. Očkovať na FeLV je možné iba pri negatívnom výsledku krvného testu. Vo všeobecnosti je doporučené testovať a očkovať mačky žijúce vonku alebo v chovných staniciach – ak sa už objavil minimálne jeden prípad pozitívneho výsledku testu. Mačky by mali byť prevažne testované na odporúčenie veterinára alebo raz ročne.

FIP – mačacia infekčná peritonitída

FELINE CORONAVÍRUS

Vírusové ochorenie vyskytujúce sa v rovnakom pomere u voľne žijúcich mačiek a bytových (domových) mačiek. Vyvolané koronavírusom, ktorý má tendenciu napadať bunky črevnej steny.

1970 – izolovaný a charakterizovaný koronavírus, ktorý spôsobuje FIP

1981 – izolovaný a charakterizovaný ďalší koronavírus, ktorý síce je identický s vírusom FIP, u infikovaných mačiek sa vyvinuli iba mierne hnačky a ľahko sa zotavili.

Príznaky FIP

- zvýšená teplota
- anorexia
- strata hmotnosti
- letargia
- stav, ktorý nereaguje na antibiotiká

Existujú dve formy FIP mokrá a suchá. Mokrá je charakterizovaná výskytom tekutiny v brušnej dutine alebo v hrudnej dutine. Ak je tekutina v hrudnej časti, mačka vykazuje problémy s dýchaním. Suchá forma sa prejavuje vytváraním zápalových buniek alebo granulómov (ohraničený zápal uzlíkovitého tvaru s charakteristickým zložením). Klinické príznaky závisia od toho, ktorý orgán je zasiahnutý. Ak sú zasiahnuté obličky prejavuje sa to nadmerným smädom a močením, vracanie a strata hmotnosti. Ak je zasiahnutá pečeň, ochorenie sa prejavuje žltáčkou. Často sa FIP v suchej forme prejavuje aj pri problémoch s očami a neurologickým systémom.

Diagnostika FIP je náročná. Napriek tvrdeniam niektorých laboratórií a výrobcov testov v súčasnosti neexistuje žiadny test, ktorý by rozlišoval medzi neškodným a smrteľným koronavírusom FIP. Preto v súčasnosti pozitívny test môže veterinára iba upozorniť, že jedinec bol vystavený koronavírusu.

Laboratórna analýza niektorých tekutín môže podporiť tvrdenie, že jedinec trpí na FIP. Mačky s príznakmi FIP majú zvyčajne pri krvných testoch vysokú hladinu protilátok proti koronavírusu, znížený počet lymfocytov a vysokú hladinu globulínu v krvi = u 88,9% takýchto mačiek je pravdepodobné, že majú FIP. Diagnóza suchého typu je ešte náročnejšia, často vyžadujúca biopsiu postihnutého orgánu.

FIP je smrteľný v 95% prípadov. V mienej suchej forme je možné predĺžiť život, no pri mokrej forme jedinec zomrie do dvoch mesiacov od nástupu príznakov.

V súčasnosti neexistuje účinné očkovanie proti FIP.

DERMATOFYTÓZA – plesňové ochorenie kože a pazúrov

Dermatofytóza je plesňové ochorenie, ktoré môže infikovať pokožku, srst' a pazúre. Je to vysoko nákazlivá choroba, ktorá môže viesť až k strate srsti s červenými flakmi – ojedinele môžu vzniknúť lupiny. Toto ochorenie je vysoko prenosné na človeka.

Klasické príznaky ako sú kožné lézie podľa štúdií sa pripisuje baktérii MICROSPORUM CANIS. Objavuje sa prevažne na hlave, ušiach a predných končatinách. Spôsobuje šupinaté holé škvrny, ktoré keď nie sú liečené, môžu sa rozšíriť aj na zvyšok tela.

Mačka môže ochoriť buď priamym kontaktom s infikovanou mačkou alebo použitím jej pelechu alebo iného miesta – predmetu. Spóry plesne prežívajú v prostredí aj niekoľko mesiacov, dokonca aj viac ako rok. Plesneň môže chytiť mačka v ktoromkoľvek veku, no najviac sú ohrozené mačiatka, mačky do 1 roku a seniori.

Teplé a vlhké prostredie napomáha k prežitiu plesne v prostredí na veľmi dlhú dobu. Hneď pri prvom podozrení, musí byť potenciálna nakazená mačka izolovaná. Aby bola diagnostika presná, odoberie sa vzorka kože, ktorá sa nechá kultivovať pomocou Sabaraud Agar testu. Nakoľko je tento test zdĺhavý – 2 týždne, môžeme vzorku odoslať do príslušného laboratória (výsledky sú do 4 dní). Avšak pre prvé určenie, či mačka ozaj trpí plesňou, môže veterinár urobiť test pomocou ultrafialového svetla.

Liečba je zdĺhavá a náročná. Je potrebný antimykotický šampón, nezmývateľný proti plesňový liečivý sprej. Pri väčšom rozšírení plesne sa zvyčajne užívajú aj antibiotiká, aby sa predišlo sekundárnym infekciám, nakoľko je oslabená imunita mačky (je dôležité zvýšiť imunitu organizmu a aby sa koža rýchlejšie regenerovala podávame aj vit.E). Je prínosom robiť kontrolné kultivácie kože, približne každé 3 týždne. V každom prípade, pokiaľ sa dostaví výsledok kultivácie, dodržiavame prísne hygienické opatrenia či už prostredia, nakazenej mačky alebo ošetrovateľa. Treba mať na pamäti, že na niektoré dezinfekčné prostriedky spóry nereagujú a ohrozujú okolie naďalej.

Prevenia človeka : dôkladná hygiena, no ak sa objaví na človeku lézia, je potrebné navštíviť kožného lekára a informovať ho, že máte doma mačku trpiacu na plesneň. Lekár Vám predpíše protiplesňový krém alebo sprej. Lézie v počiatočných liečby veľmi svrbia. Po odoznení potiaží sa naďalej sledujeme, aspoň do doby pokiaľ má potiaže naša mačka. Pri dobrej imunite sa zvyčajne objaví jedna až dve lézie, no pri veľmi nízkej imunite sa ich môže objaviť viac. V každom prípade je potrebná návšteva kožného lekára. Liečba môže trvať 10dní až 2 mesiace (záleží od počtu lézií a imunity človeka).

Prevenia mačiek : očkovanie

Mačky žijúce v jednej domácnosti s nakazenou mačkou : kúpanie antimykotickým šampónom aspoň raz za týždeň, dezinfikovať pazúre, umývať oči, predmety, ktoré sa nedajú dezinfikovať – je potrebné ich zlikvidovať a v neposlednom rade je potrebné každodenné vysávanie a umývanie prostredia mačiek...

Zdroj : internet (avma.org; vetinfo.com; pets.webmd.com)

ODČERVENIE A VAKCINÁCIA

Prvé odčervenie mačiat závisí od faktu, či matka bola odčervovaná pred krytím alebo nie. Ak nebola, je vhodné prvé odčervenie vo veku 14 dní spolu s matkou.

Ak bola matka pravidelne odčervovaná a aj pred krytím, je postačujúce začať s odčervovaním na 3 týždeň života....

Schéma odčervenia :

- 3 týždeň
- 7 týždeň
- 10 týždeň
- 14 týždeň

Ak je mača držaná iba v interiéri, postačuje ďalšie odčervenie buď každé tri mesiace alebo podľa potreby – týždeň pred každým očkovaním. Ak však je to mača, ktoré žije vonku s matkou je potrebné ho odčervovať do 6 mesiacov každý mesiac, potom postačuje každé tri mesiace (pokiaľ nie je dôvod odčervenie opakovať).

Na úspešné odčervenie používame u malých mačiat prevažne pasty na to určené. V neskoršom veku použijeme buď tablety alebo širokospektrálne pipety spot-on, ktoré obsahujú látky účinné proti vonkajším aj vnútorným parazitom.

V našej chovnej stanici obmieňame tieto prípravky (**UPOZORNENIE !** Tieto prípravky iba doporučujem !!!!) :

- BROADLINE spot-on (vnútorné aj vonkajšie): najideálnejšie je použitie po 8 týždni života alebo pri hmotnosti mačiat nad 0,6kg živej váhy. Je vhodný na ektoparazity (bľchy, kliešte, notoedrový svrab), cestódy (pásomnice), nematódy (pľúcne červy, červy močového mechúra, prevencia srdcovej formy dirofilariózy, gastrointestinálne nematódy ako toxocara cati, Ancylostoma tubaeforme a toxoscaris leonina)
- STRONGHOLD spot-on (vnútorné aj vonkajšie): najideálnejšie použitie je od 6 týždňov alebo pri vyššej hmotnosti ako 0,6kg živej váhy. Je vhodný proti bľchám, srdcovým červom (nie dospelé), ušný svrab, všienky, oblé červy, črevné machovce
- ADVOCATE spot-on cats (vnútorné aj vonkajšie) : najideálnejšie použitie je od 9 týždňov. Je vhodný : bľchy, vši, všienky, ušný svrab, srdcový červ, črevné machovce, škrkavky
- BANMINTH KATZE pasta : proti všetkým oblým červom

- CANIVERM pasta : oblé červy, pľúcne červy, pásomnice, škrkavky, machovce, motolice
 - FRONTLINE spot-on : blchy, kliešte, vošky
 - FYPRYST spot-on : blchy, kliešte
- (zdroj : príbalový leták prípravku)

Schéma očkovania :

- Prvé očkovanie sa uskutočňuje týždeň po druhom odčervovaní tzn. 8 – 9 týždeň ; očkujú sa infekčné choroby ako sú caliciviróza, herpesviróza a infekčná panleukópenia (RCP)
- Nakoľko mača ešte nedisponuje dostatočným množstvom protilátok proti týmto infekčným chorobám, veterinár prevedie revakcináciu RCP. V tomto období je už možné pridať k tomu protilátky aj proti chlamýdiám (RCPCh). Revakcinácia je odporúčaná 12 – 13 týždeň života.
- Ak mača opúšťa matku je potrebné previesť očkovanie proti besnote (R) , čo je zhruba okolo 16 týždňa – toto platí aj u mačiat, ktoré žijú vonku. Interiérové mačatá je postačujúce očkovať až dva týždne pred odchodom do nového domova, no je doporučené očkovať okolo 5 mesiaca života. Tu však platí pravidlo, že matka predtým bola pravidelne očkovaná proti besnote.

Na trhu existujú aj doplnkové očkovania :

- Proti leukémii
- FIP (PRIMUCEL)
- Dermatofytóza (BIOCAN M)

Tieto doplnkové vakcíny sa môžu očkovať od 9 týždňa života, no ideálnejšie (ak to nie je nutné) je ich očkovať po 16-tom týždni postupne v mesačných intervaloch.

Infekčné ochorenia a doplnkové vakcíny opakujeme každý rok po dôslednom odčervení.

Besnota po prvej vakcíne sa preočkuje o rok a následne veterinár určí dobu ďalšieho očkovania podľa schémy – odporúčania výrobcu vakcíny. Spravidla je to očkovanie účinné dva roky. Pri očkovaní besnoty platí rovnako ako u iného očkovania : dôsledné odčervenie pred každým očkovaním.

(zdroj : vlastná prax, internet)